



SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

21.10.2020.

Nr. 138

(prot. Nr.44., 5.p)

Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2020.gada 26.jūnijā saņēma akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 2020.gada 26.jūnija iesniegumu Nr.2.5/2020/2393 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2021.gada līdz 2030.gadam (turpmāk – Plāns) un tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju. Ar 2020.gada 27.jūlija vēstuli Nr.1-2.42/1851 Regulators pieprasīja no AS “Augstsprieguma tīkls” papildu informāciju un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja administratīvā akta izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS „Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 26.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2020/2393 saņemšanas dienas, tātad līdz 2020.gada 26.oktobrim. Regulatora pieprasīto informāciju un Plāna izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju Regulators saņēma ar AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 11.augusta iesniegumu Nr.2.5/2020/2961 un 2020.gada 4.septembra iesniegumu Nr.2.5/2020/3247.

Regulators konstatē

1. Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmā daļa noteic, ka Regulators katru gadu apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu (turpmāk – plāns) un uzrauga tā izpildi. Savukārt saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta otro daļu Regulators nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna iesniegšanas kārtību.
2. Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) 5. un 6.punkts nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna izvērtēšanai nepieciešamo informāciju. Savukārt no Noteikumu 3.punkta izriet, ka plānam jāatbilst secinājumiem un informācijai, kura ir ietverta novērtējuma ziņojumā, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Pārvades sistēmas operatora

ikgadējais novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē¹.

3. Saskaņā ar Noteikumu 2.punktu plāns ir pārvades sistēmas operatora izstrādāts plānošanas dokuments, kurā nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades sistēmas operatora objektos (turpmāk – pārvades infrastruktūra) turpmākajos 10 gados. Savukārt no Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmās daļas un Noteikumu 7.punkta izriet, ka plāns tiek pārskatīts katru gadu. Saskaņā ar Noteikumu 14.punktu, uzraugot plāna izpildi, Regulators ņem vērā pārvades sistēmas operatora iesniegto atskaiti par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā.
4. Atbilstoši Noteikumu 14.–16.punktam Regulators 2020.gada 23.martā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 23.marta iesniegumu Nr.2.5/2020/1137 par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā (turpmāk – Atskaite). Regulators konstatē, ka AS “Augstsprieguma tīkls” Atskaite atbilst Noteikumiem un skaidrojumi par iemesliem, kāpēc 2019.gada faktiskie finanšu ieguldījumi par vairāk nekā 0,2 milj. *euro* atšķiras no iepriekš plānotajiem finanšu ieguldījumiem, ir pamatoti un pietiekami.
5. Atbilstoši Noteikumu 11.punktam Regulators, izskatot plānu, izvērtē:
 - 5.1. tā atbilstību Kopienas tīklu attīstības 10 gadu plānam (turpmāk – Kopienas plāns);
 - 5.2. tā atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildei, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanai saskaņā ar Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (turpmāk – Tīkla kodekss) noteiktajām prasībām;
 - 5.3. nepieciešamību novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas;
 - 5.4. esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumus;
 - 5.5. tā atbilstību Noteikumu 6.punktā noteiktajai informācijai.
6. Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu Regulators izvērtē un apstiprina plānu vai pieņem lēmumu par tā noraidīšanu Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.
7. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019.gada 5.jūnija Regulas (ES) Nr.2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu (turpmāk – Regula Nr.2019/943) 19.panta 2.punktu visus ieņēmumus, kas rodas starpzonu jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto šādiem prioritāriem mērķiem: a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai, arī garantēšanas kompensācijai; vai b) starpzonu jaudas saglabāšanai vai palielināšanai, attiecīgā gadījumā ar koordinētiem korektīviem pasākumiem optimizējot esošo starpsavienotāju izmantošanu, vai sedzot izmaksas, kas radušās veicot investīcijas tīklā un attiecas uz starpsavienotāju pārslodzes samazināšanu. Savukārt no Regulas Nr.2019/943 19.panta 3.punkta izriet, ja pienācīgi ir izpildīti Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punktā noteiktie prioritārie mērķi, ieņēmumus var izmantot kā ienākumus, kas regulatīvajām iestādēm jāņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķināšanas metodiku vai nosakot tīkla tarifus, vai abas minētās darbības. Pārējos ieņēmumus nogulda atsevišķā iekšējā kontā līdz laikam, kad tos varēs izlietot 2.punktā minētajos nolūkos.
8. No Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹panta septītās daļas izriet, ka Regulators pārbauda pārvades sistēmas operatora iekasētās pārslodzes maksas un maksājumu izmantošanu.
9. Plāns ir apstiprināts ar AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2020.gada 20.maija lēmumu Nr.86/25/2020 “Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna apstiprināšanu”.

¹ Publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē:
https://ast.lv/sites/default/files/editor/PSO_Zinojums_2019.pdf

10. Plānam ir pievienota elektroenerģijas sistēmas īpašnieka akciju sabiedrības “Latvijas elektriskie tīkli” (turpmāk – AS “Latvijas elektriskie tīkli”) 2020.gada 4.jūnija vēstule Nr.20SV00-08/84. AS “Latvijas elektriskie tīkli” vēstulē norāda, ka, ievērojot Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra sēdes protokollēmumā Nr.46, 38.§ “Informatīvais ziņojums “Par Direktīvā 2009/72/EK noteikto prasību elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanai ieviešanas pārvērtēšanu” un 2019.gada 17.decembra sēdes protokollēmumā Nr.59, 75.§ “Informatīvais ziņojums par AS “Augstsprieguma tīkls” līdzdalības uzsākšanu AS “Latvijas elektriskie tīkli”” noteikto, līdz 2020.gada 30.decembrim tiks pabeigta AS “Latvijas elektriskie tīkli” reorganizācija, to pievienojot pie AS “Augstsprieguma tīkls”, kas līdz ar reorganizācijas pabeigšanu kļūs par AS “Latvijas elektriskie tīkli” tiesību un saistību pārņēmēju. Ņemot vērā minēto, AS “Latvijas elektriskie tīkli” Plānu atbilstoši Noteikumu 6.3.apakšpunktam nevar saskaņot.
11. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam Regulators trīs darba dienu laikā no Plāna saņemšanas dienas publicēja Plānu savā tīmekļvietnē kopā ar paziņojumu par uzklaušanās sanāksmes rīkošanu². 2020.gada 17.jūlijā notika uzklaušanās sanāksme par Plānu, kurā piedalījās elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji, kas uzklaušanās sanāksmes laikā izteica savu viedokli par Plānu. Papildus Regulators elektroniski saņēma akciju sabiedrības “Sadales tīkls” priekšlikumus turpmāko gadu plānu izstrādei, kā arī priekšlikumu, ka apakšstaciju pārbūve ar vienkopusējo elektroapgādi ieslēgšanai 110 kV tīklā pēc loka shēmas būtu saskaņojama ar infrastruktūras pasūtītāja vajadzībām.
12. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 (turpmāk – Regula Nr.347/2013) 3.panta 4.punkta pirmo daļu Eiropas Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Regulas Nr.347/2013 16.pantu, lai izveidotu Savienības kopīgu interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu. Savukārt Regulas Nr.347/2013 3.panta 4.punkta otrā daļa noteic, ka Savienības KIP sarakstu izveido ik pēc diviem gadiem. Ievērojot minēto, ar Eiropas Komisijas 2019.gada 31.oktobra deleģēto Regulu (ES) Nr.2020/389, ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.347/2013 (turpmāk – Regula Nr.2020/389)³ ir aizstāts Regulas Nr.347/2013 VII pielikums “Savienības kopīgu interešu projektu saraksts (“Savienības saraksts”)” un apstiprināts jauns Savienības KIP saraksts. Ar Regulu Nr.2020/389 apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā ir iekļauts prioritārā elektroenerģijas koridora “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāns” KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un Nr.4.8.23., kas ietverti Plāna 1.pielikumā.
13. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā Regulatora 2014.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.90 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektiem “Starpsavienojums starp Kilingi – Nõmme (EE) un Rīgas TEC2 apakšstaciju (LV)” un “Iekšējā līnija starp Harku un Sindi (EE)”” (turpmāk – Lēmums Nr.90), Regulatora 2018.gada 6.septembra lēmumu Nr.101 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.101) un Regulatora 2020.gada 7.maija lēmumu Nr.47 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas

² Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/events/aicinainteresantus-paust-viedokli-par-elektroenerģijas-parvades-sistemas-attistibas-10gadu>

³ Regula ir publicēta Eiropas Savienības tiesību aktu tīmekļvietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020R0389>

- valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.47).
14. Eiropas Komisija 2014.gada 21.novembrī pieņēma lēmumu Nr.C(2014)8580 un 2017.gada 17.februārī paziņoja par lēmumu attiecībā uz Eiropas Savienības līdzfinansējuma apmēru KIP, 2015.gada 13.maijā parakstīts granta līgums Nr.INEA/CEF/ENER/M2014/0029 un 2019.gada 19.martā parakstīts granta līgums starp AS “Augstsprieguma tīkls” un Eiropas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru par piešķirtā līdzfinansējuma nosacījumiem KIP “Starpsavienojums starp Kilingi – Nōmme (EE) un Rīgas TEC2 apakšstaciju (LV)” (KIP Nr.4.8.1. un Nr.4.8.3.) (turpmāk – Igaunijas–Latvijas trešais starpvalstu savienojums) un “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms” (KIP Nr.4.8.23.) (turpmāk – Sinhronizācijas projekta 1.fāze).
 15. Saskaņā ar Noteikumu 11.1.apakšpunktu Regulators, izskatot Plānu, vērtēja tā atbilstību Kopienas plānam. Nesaistošu Kopienas plānu reizi divos gados pieņem Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkls (turpmāk – ENTSO-E). ENTSO-E pēdējo Kopienas plānu ir pieņēmis 2018.gada 19.novembrī^{4,5} (turpmāk – ENTSO-E plāns 2018). AS “Augstsprieguma tīkls” Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir iekļauti ENTSO-E plānā 2018 ar Nr.170 “Baltijas sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu”, Nr.62 “Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojums” un Nr.124 “NordBalt 2.fāze”.
 16. Plānā ietverti ENTSO-E plānā 2018 iekļautie 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti, proti, Igaunijas–Latvijas trešais starpvalstu savienojums, Sinhronizācijas projekta 1.fāze un projekts “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms”, kuru ietvaros paredzēti apakšprojekti – “Tartu (EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana” (turpmāk – Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekts), “Trisgulina (EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojums caurlaides spējas palielināšanai” (turpmāk – Trisgulina (EE) – Valmiera (LV) projekts) un “Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana” (turpmāk – Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts):
 - 16.1. Igaunijas–Latvijas trešā starpvalstu savienojuma ietvaros plānots izbūvēt 330kV gaisvadu augstsprieguma elektrolīniju ar kopējo garumu 210 km Latvijas un Igaunijas teritorijā starp 330kV apakšstacijām “Kilingi – Nōmme” Igaunijā un “Rīgas TEC2” Latvijā. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējumā noteikto Latvijas teritorijā jaunā pārvades līnija lielākoties tiks izbūvēta pa jau esošām 110kV elektropārvades līniju trasēm. Projekta ietvaros plānots paplašināt 330kV sadalni apakšstacijā “Rīgas TEC2”, uzstādot divu jaunu 330kV pievienojumu iekārtas, ieskaitot releju aizsardzības iekārtas un dispečervadības iekārtas jaunās pārvades līnijas pieslēgšanai, kā arī šīs līnijas un elektroenerģijas pārvades sistēmas ģenerētās reaktīvās jaudas kompensējošo iekārtu pieslēgšanai. Reaktīvās jaudas kompensēšanai plānots uzstādīt 330kV regulējamu 120MV ar šunta reaktoru. Igaunijas–Latvijas trešā starpvalstu savienojuma izbūve un nodošana ekspluatācijā paredzēta līdz 2021.gada vidum;
 - 16.2. Plānā ietverti 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti – Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekts un Trisgulina (EE) – Valmiera (LV) projekts. Minētie projekti ietilpst prioritārajā koridorā “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns” un palielinās pārvades tīkla caurlaides spēju un Baltijas reģiona elektroapgādes drošumu. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekta nodošana

⁴ Pieņemts atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr.1228/2003 atcelšanu 8.panta 3.punktam

⁵ TYNDP-2018 plāns publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp.entsoe.eu/tyndp2018/>

- ekspluatācijā plānota līdz 2023.gada vidum, savukārt Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projekta – līdz 2024.gadam;
- 16.3. Plānā ietverts Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts, lai nodrošinātu Latvijas elektroenerģijas sistēmas primārās frekvences regulēšanu, regulēšanas sistēmas sakārtošanu un modernizēšanu atbilstoši kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmas prasībām. Projektu paredzēts īstenot divās fāzēs, un projekta pabeigšana plānota līdz 2025.gadam.
17. Saskaņā ar Plānu AS “Augstsprieguma tīkls” paredzējusi novirzīt uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus šādiem projektiem atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam:
- 17.1. Igaunijas–Latvijas trešajam starpvalstu savienojumam 37% apmērā no kopējās projekta summas – 30,57 milj. *euro*;
- 17.2. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam 24% apmērā no kopējās projekta summas – 5,52 milj. *euro*;
- 17.3. Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam 24% apmērā no kopējās projekta summas – 5,28 milj. *euro*;
- 17.4. Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekta 1.fāzei 24% apmērā no 1.fāzes kopējās summas – 7,66 milj. *euro*.
18. Atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 26.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2020/2393 pielikumā “Finanšu ieguldījumu pārvades infrastruktūrā ietekme uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem” norādītajam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas uzkrājumi uz 2019.gada 31.decembri ir 92,132 milj. *euro*.
19. Plānā iekļauts projekts “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārzciema ielā 86, Rīgā” (turpmāk – Dārzciema ielas kompleksa pārbūve), kas paredz:
- 19.1. dispečeru un datu centra pārcelšanu no akciju sabiedrībai “Latvenergo” piederošām telpām uz Dārzciema ielas kompleksu;
- 19.2. administratīvo ēku, ražošanas ēku un noliktavu pārbūvi atbilstoši mūsdienu drošības un energoefektivitātes prasībām, kā arī to nodalīšanu Dārzciema ielas kompleksa teritorijā atbilstoši to funkcijām;
- 19.3. papildu iebrauktuves izveidošanu Dārzciema ielas kompleksā, lai uzlabotu Daugavas labā krasta operatīvās izbraukumu brigādes reaģēšanas spēju;
- 19.4. Dārzciema ielas kompleksa inženiertīklu pilnīgu pārbūvi, kā arī asfaltbetona seguma un žoga nomaiņu.
20. Plānā iekļautas Dārzciema ielas kompleksa pārbūves izmaksas 26,70 milj. *euro* apmērā, savukārt 2019.gadā Regulatora apstiprinātajā elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā laika periodam no 2020.gada līdz 2029.gadam (turpmāk – 2019.gada attīstības plāns) tika iekļautas Dārzciema ielas kompleksa pārbūves izmaksas 17,25 milj. *euro* apmērā. 2020.gada 6.oktobrī Regulators rīkoja darba sanākumi par Dārzciema ielas kompleksa pārbūvi, kurā AS “Augstsprieguma tīkls” sniedza papildu informāciju par Dārzciema ielas kompleksa pārbūves nepieciešamību un norādīja, ka Dārzciema ielas kompleksa pārbūves tehniskā projekta izstrādes laikā paredzamas izmaiņas gan projekta tehniskajā izpildījumā, gan būvdarbu apjomos, tādējādi Dārzciema ielas kompleksa pārbūves kopējās izmaksas būs precīzāk novērtējamas pēc tehniskā projekta izstrādes. Kā vienu no iemesliem iespējamajām kopējo izmaksu izmaiņām AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja ieceri tehniskā projekta izstrādes laikā pastiprināti vērtēt administratīvo darbinieku attālinātā darba iespējas, kas potenciāli varētu samazināt veicamo būvdarbu apjomu.
21. Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības Igaunijas–Latvijas trešā starpvalstu savienojuma izbūves finansējuma apjomā un īstenošanas termiņā, salīdzinot ar

- 2019.gada attīstības plānu. AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja, ka minētās atšķirības ir saistītas ar infrastruktūras attīstības projekta “Rail Baltica” risinājuma izmaiņām, kā rezultātā bija nepieciešams veikt izmaiņas jaunās 330kV līnijas trases novietojumā. Šādas izmaiņas nebija paredzamas uz līguma ar būvkomersantu slēgšanas brīdi un nav īstenojamas bez papildu finansējuma 0,08 milj. *euro* apmērā. Vienlaikus Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības Sinhronizācijas projekta 1.fāzes apakšprojekta “Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana” finanšu ieguldījumos pa gadiem, salīdzinot ar 2019.gada attīstības plānu. AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja, ka minētās atšķirības ir saistītas ar finanšu ieguldījumu nobīdi laikā, jo minētajā apakšprojektā 2020.gadā tiek ieguldīti 0,48 milj. *euro*, ko 2019.gada attīstības plānā bija plānots ieguldīt 2021.gadā. Kopējie Plānā paredzētie finanšu ieguldījumi minētajam apakšprojektam, salīdzinot ar 2019.gada attīstības plānu, paliek nemainīgi.
22. AS “Augstsprieguma tīkls” katru gadu veic objektu un to elementu (330kV un 110kV sadalietaišu, 330kV un 110kV autotransformatoru, 110kV transformatoru, 330kV un 110kV gaisvadu līniju vadu, 330kV un 110kV gaisvadu līniju trošu, 330kV un 110kV metāla balstu, 330kV un 110kV dzelzsbetona balstu) vērtējumu (turpmāk – Vērtējums) atbilstoši noteiktiem kritērijiem. AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada Vērtējumu veica atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2019.gada 15.februārī apstiprinātajiem kritērijiem Nr.NOP-85-29 “Latvijas 330/110kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un pārbūves izvērtēšanas kritēriji” (turpmāk – Kritēriji). AS “Augstsprieguma tīkls” ir iesniegusi Regulatoram 2020.gada Vērtējumu.
23. Atbilstoši Noteikumu 11.5.apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 26.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2020/2393 pielikumā ietvērusi informāciju par Plāna 1. un 3.pielikuma 1. līdz 3.punkta projektiem un to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.
24. AS “Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja lūgumu apstiprināt Plānu.

Regulators secina

1. AS “Augstsprieguma tīkls” Plāns ir sagatavots un iesniegts atbilstoši Noteikumu 2.–7.punktam. Plāna saskaņojums ar elektroenerģijas sistēmas īpašnieku atbilstoši Noteikumu 6.3.apakšpunktam nav nepieciešams, jo līdz 2020.gada 30.decembrim tiks pabeigta AS “Latvijas elektriskie tīkli” reorganizācija, to pievienojot AS “Augstsprieguma tīkls”, kas līdz ar reorganizācijas pabeigšanu kļūs par AS “Latvijas elektriskie tīkli” tiesību un saistību pārņēmēju.
2. Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā Ziņojumā ietvertos secinājumus un informāciju. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 2.1. Ziņojumā pārvades sistēmas operators secina – lai elektroenerģijas pārvades sistēma atbilstu elektroenerģijas transportēšanai un spējai nodrošināt elektroenerģijas sistēmas netraucētu funkcionēšanu, ja nedarbojas viens no sistēmas objektiem, kā arī stabilai Latvijas pārvades sistēmas darbībai un sinhronizācijai ar Eiropas elektropārvades tīkliem, turpmākajos gados ir jārealizē Ziņojuma 4.2.1. un 4.2.3.apakšpunktā minētie projekti, kas atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.1. un 4.2.apakšpunktam, kā arī 1. un 3.pielikuma 1. līdz 3.punktam;
 - 2.2. Ziņojuma 4.3.apakšpunktā pārvades sistēmas operators secina – lai nodrošinātu elektroenerģijas pārvades sistēmas drošumu un pietiekamību visu lietotāju drošai elektroapgādei iepriekšējā gadā un turpmākiem gadiem, bez Ziņojuma 4.2.1.–4.2.3.apakšpunktā minētajiem projektiem ir nepieciešams modernizēt un attīstīt 330kV un 110kV pārvades tīklu. Minētais atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.1.–

- 4.3.apakšpunktā iekļautajai informācijai, attiecīgi paredzot apakšstacijas “Krustpils” rekonstrukciju, kā arī atjaunošanas darbus 330kV elektropārvades līnijās LNr.311 “Krustpils-Līksna”, LNr.312 “Aizkraukle-Krustpils”, LNr.313 “Līksna-Daugavpils”, LNr.315 “Aizkraukle-Salaspils”, LNr.322 “Viskaļi-Brocēni” un LNr.501 “TEC-1-TEC-2”. Lai arī turpmāk spētu nodrošināt pārvades sistēmas stabilu darbību, tai pieslēgto lietotāju nepārtrauktu elektroapgādi ar elektroenerģiju pieprasītajā apjomā, pārvades sistēmas operators paredz 110kV apakšstaciju un sadales punktu, un 110kV elektropārvades līniju pārbūvi, kā arī 110kV transformatoru nomaiņu un citus projektus, kas vērsti uz elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības uzturēšanu.
3. Regulators atzīst par pamatotiem AS “Augstsprieguma tīkls” argumentus attiecībā uz to, ka Plāns nodrošinās pārvades tīklu drošu darbību, atbilstību pieaugošajam elektroenerģijas patēriņam, elektrostaciju stabilu darbu un elektroenerģijas tranzītu caur Latviju un Baltijas valstīm, kā arī to, ka Plāna izpilde ir svarīga Baltijas valstu elektrotīkla integrēšanai kontinentālās Eiropas tīklā un tālākai sadarbībai ar Ziemeļvalstu un Centrālās Eiropas elektroenerģijas tirgiem. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
- 3.1. Plāna 1.pielikumā ietverti projekti, kuri ir ENTSO-E plānā 2018, Eiropas Savienības ceturtajā KIP sarakstā un kuru mērķi ir Baltijas elektroenerģijas tirgus turpmāka integrācija Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgū, nodrošinot elektroenerģijas tirgus efektīvu funkcionēšanu un Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas caurlaides spējas palielināšanu;
- 3.2. Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir novērtēti pēc ENTSO-E izmaksu un ieguvumu analīzes (CBA), vērtējot projektu kopuma ietekmi uz elektroenerģijas piegādes drošumu, sociālo un ekonomisko labumu, elektroenerģijas, ko ražo no atjaunojamiem energoresursiem, integrāciju, elektroenerģijas efektivitāti un ieguvumus no atjaunojamo energoresursu saražotās elektroenerģijas, samazinoties CO₂ izmešiem, kā arī ir norādīti sociālekonomiskie ieguvumi četrām nākotnes vīzijām (scenārijiem);
- 3.3. Plāna 1.pielikumā iekļautie projekti kopā ar tirgus integrāciju uzlabos elektroenerģijas piegādes drošumu normālos sistēmas darbības apstākļos un veidos drošu tranzīta koridoru. Stabils sistēmas darbības apstākļi nodrošinās sistēmas drošumu atbilstoši ENTSO-E standartu nosacījumiem, kā arī ļaus integrēt papildu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem un nodrošinās Baltijas valstu pārvades tīklu pietiekamību sinhronas darbības ar kontinentālo Eiropu gadījumā;
- 3.4. ENTSO-E plānā 2018 ir ietverts Igaunijas–Latvijas trešais starpvalstu savienojums, par kura ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.90, kurā ir ietverts Igaunijas–Latvijas trešā starpvalstu savienojuma novērtējums Baltijas un Eiropas vienotā elektroenerģijas tirgū;
- 3.5. ENTSO-E plānā 2018 ir iekļauti projekti atbilstoši apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā norādītajiem KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un 4.8.23., par kuru ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.101 un Lēmumu Nr.47.
4. Atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslozdes maksas ieņēmumus plāno novirzīt Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam, Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam, Igaunijas–Latvijas trešajam starpvalstu savienojumam un Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekta 1.fāzei. AS “Augstsprieguma tīkls” novirzāmo pārslozdes maksas ieņēmumu apmērs, kas paredzēts Plānā iekļauto projektu finansēšanai, atbilst AS “Augstsprieguma tīkls” kopējiem pārslozdes maksas uzkrājumiem uz 2019.gada 31.decembri.

5. Plānā ietvertie pasākumi vērsti uz sekmīgu Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanu saskaņā ar Tīkla kodeksa noteiktajām prasībām, kas nodrošina elektroapgādes sistēmas attīstību ilgtermiņā. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 5.1. plānotie ieguldījumi pārvades sistēmas objektos pārvades sistēmas drošuma paaugstināšanai nodrošina, ka pārvades sistēmas objekti tiek rekonstruēti vai nomainīti, ja tie atbilst Kritērijiem:
 - 5.1.1. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir atbilstoši, lai nodrošinātu apakšstaciju, to 110kV sadaļņu un transformatoru nenovecošanos, samazinātu to vidējo vecumu un nodrošinātu, ka minētajās iekārtās ir slodzei, elektroenerģijas ražotāju nominālajai jaudai un nepieciešamajam elektroenerģijas plūsmas daudzumam atbilstoša caurlaides spēja, samazinās tehnoloģiskie traucējumi un tiek ievērotas attiecīgās tehnoloģiskās prasības iekārtām un būvēm;
 - 5.1.2. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir pietiekami, lai 330kV un 110kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcija nodrošinātu to savlaicīgu nomaiņu, ieskaitot balstu nomaiņu, kā arī to atbilstošu caurlaides spēju; plānotie ieguldījumi elektropārvades līnijās ir pietiekami, lai nodrošinātu līniju uzturēšanu darbspējīgā stāvoklī un nodrošinātu to nenovecošanos, savlaicīgi veicot nokalpojušu līniju elementu nomaiņu;
 - 5.1.3. Vērtējumā noteiktie kopējie punkti atbilstoši katram no Vērtējuma kritērijiem ļauj operatīvi noteikt aktuālākos objektus un to elementus, kurus nepieciešams atjaunot, lai novērstu iespējamus tehnoloģiskos traucējumus un avārijas situācijas, un mainītu elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā noteiktos termiņus un nepieciešamo finansējuma apjomu;
 - 5.2. plānotie ieguldījumi elektroenerģijas lietotāju atļautās slodzes palielināšanai un ražotāju pieslēgšanai pārvades sistēmai tiek veikti atbilstoši Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumam Nr.1/7 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem" (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem) un Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/6 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem" (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem).
6. Regulators atzīst par nepieciešamu Plānā ietvērto Dārzciera ielas kompleksa pārbūves projektu, vienlaikus secinot, ka projekts ir agrīnā attīstības stadijā, līdz ar to tā tehniskais izpildījums un izmaksu aplēses projekta attīstības gaitā var būtiski mainīties. Ņemot vērā, ka Dārzciera ielas kompleksa pārbūves tehniskā projekta izstrādes laikā vēl var tikt precizēti būvdarbu apjomi un to tehniskais izpildījums, tostarp ņemot vērā aktuālās darba organizācijas tendences un attālinātā darba iespējas, Dārzciera ielas kompleksa pārbūves projekts papildus vērtējams Dārzciera ielas kompleksa pārbūves tehniskā projekta izstrādes laikā.
7. Plānā ir ietverti esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumi. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 7.1. atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumu Nr.322 "Noteikumi par sistēmas operatora ikgadējo novērtējuma ziņojumu" 3.punktam elektroenerģijas sistēmas dalībnieki mēneša laikā pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas sniedz tam ziņojuma izstrādāšanai nepieciešamo informāciju, un attiecīgi ziņojumā ietvertās prognozes ir pamats jaudu palielināšanai pārvades sistēmā. Šā lēmuma secinājumu daļas 2.punktā norādīts, ka Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā informāciju, kas ir ietverta Ziņojumā;

- 7.2. jaunu pieslēgumu izbūve un atļautās slodzes palielināšana tiek veikta atbilstoši Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas ražotājiem. Regulators nav saņēmis pārvades sistēmas lietotāju iesniegumus, kuros pārvades sistēmas lietotāji norādītu uz to, ka AS “Augstsprieguma tīkls” nav veicis jaunu pieslēgumu izbūvi vai atļautās slodzes palielināšanu;
- 7.3. pirms lēmuma pieņemšanas par ieguldījumiem infrastruktūras projektos AS “Augstsprieguma tīkls” veic darbības, pārliecinoties, ka attiecīgais projekts ir aktuāls infrastruktūras pasūtītājam, lai nepieļautu tādas infrastruktūras izbūvi, kuras noslodze faktiski netiktu nodrošināta. Vienlaikus Regulators secina, ka Plānā nav paredzēta apakšstaciju ar vienkopusēju elektroapgādi ieslēgšanu 110 kV tīklā pēc loka shēmas.
8. Izvērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegto informāciju, kas iesniegta atbilstoši Noteikumu 6.punktam, Regulatoram ir pamats secināt, ka:
- 8.1. Plāns nodrošina pārvades sistēmas pietiekamu atjaunošanu un samazina tehnoloģisko traucējumu riskus;
- 8.2. finanšu ieguldījumi pārvades sistēmā, kuru rezultātā tiek izveidoti jauni pārvades sistēmas aktīvi, palielina elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļaujamo regulējamo aktīvu bāzi. Plānā ietvertie projekti neatstāj būtisku ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu;
- 8.3. finanšu ieguldījumu rezultātā palielināsies pārvades sistēmas drošums, tiks novērstas starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošas pārvades jaudas.

Saskaņā ar Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” 12.punktu, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹ un 15.¹pantu, likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 9.punktu un otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolēmj:

1. apstiprināt AS “Augstsprieguma tīkls” izstrādāto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2021.gada līdz 2030.gadam (pielikumā), ņemot vērā šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā minēto;
2. apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā laika periodam no 2021.gada līdz 2030.gadam iekļautā projekta “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārziņa ielā 86, Rīgā” nepieciešamību ar atrunu, ka minētā projekta būvdarbu apjomu un izmaksas Regulators vērtēs pēc tehniskā projekta izstrādes.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU